

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ J. B.**, nar. X, bývajúceho v P., **2/ H. B.**, nar. X, bývajúceho v P., **3/ S. K.**, nar. X, bývajúceho v P., proti žalovanej **PaedDr. Sylvii Paraskovej (predtým Kurtej)**, podnikajúcej pod obchodným menom PaedDr. Sylvia Parasková – SYLMEX, s miestom podnikania v Humennom, Dargovských hrdinov 4, zastúpenej Mgr. Viliamom Hajdukom, advokátom so sídlom v Humennom, Námestie slobody 2, **o zaplatenie mzdových nárokov**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 10 C 74/2005, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 25. januára 2012 sp.zn. 3 Co 97/2011 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovanej **o d m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Humenné rozsudkom zo 14. júna 2011 č.k. 10 C 74/2005-399 uložil žalovanej ako zamestnávateľke žalobcov ako zamestnancov v zmysle pracovnej zmluvy z 2. augusta 2004 z titulu úhrady mzdy a ďalšieho plnenia spojeného s výkonom práce v cudzine uhradiť každému zo žalobcov po 5 263,16 Eur so 6 % úrokom z omeškania ročne od 30. júla 2005 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti úrokov z omeškania žalobu zamietol a zároveň zaviazal žalovanú uhradiť na účet Okresného súdu Humenné trovy štátu vo výške 711,05 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodovanie o trovách konania si vyhradil samostatným rozhodnutím.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací rozsudkom z 25. januára 2012 sp.zn. 3 Co 97/2011 na odvolanie žalovanej proti vyhovujúcemu výroku prvostupňového rozsudku tento potvrdil v časti o uloženie povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcom 1/ a 3/ každému po 5 026,61 Eur so 6 % úrokom z omeškania ročne od 30. júla 2005 do zaplattenia a vo výroku o uloženie povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 2/ sumu 4 376,11 Eur so 6 % úrokom z omeškania ročne od 30. júla 2005 do zaplattenia. Vo zvyšnej vyhovujúcej časti prvostupňový rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietol. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na obsah pracovnej zmluvy z 2. augusta 2004 uzavretej medzi žalovanou a každým zo žalobcov na dobu určitú od 16. augusta 2004 do 16. novembra 2004 s miestom výkonu práce žalobcami ako lesnými robotníkmi vo Francúzsku. V bode 7. pracovnej zmluvy si účastníci dohodli mzdové nároky, a to mzdu vo výške 6 080 Sk a cestovné náhrady (diéty). Odvolací súd sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu, ktorý vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie, že žalovaná nezabezpečila žalobcom v zahraničí žiadnu stravu, títo sa stravovali z vlastných potravín a zásob na vlastné náklady. Zhodne so súdom prvého stupňa na vec analogicky aplikoval ustanovenie § 13 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách, keď uzavrel, že žalobcovia mali okrem mzdy nárok aj na plnenie (ďalšie hmotné výhody) spojené s výkonom práce v cudzine – cestovné náhrady (diéty) dohodnuté v pracovnej zmluve postupom podľa § 43 ods. 4 písm. c/ Zákonníka práce vo výške stravného ako pri zahraničnej pracovnej ceste. Žalobcom 1/ a 3/, ktorí odpracovali celkom 89 dní, patril nárok na zaplattenie mzdy a na ďalšie plnenie spolu vo výške 176 797,95 Sk. Žalovaná každému zo žalobcov zaplatila po 500 Eur titulom vyplatenia mzdy, čo v prepočte na Sk ku dňu 16. novembra 2004 (skončenie pracovného pomeru) predstavovalo 19 795 Sk. Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Humenné z 18. mája 2007 č.k. 10C 74/2005-109, bola každému zo žalobcov prisúdená suma 5 571,20 Sk. Po odrátaní uvedených súm 19 795 Sk a 5 571,20 Sk (25 366,20 Sk), rozdiel predstavuje 151 431,75 Sk (176 797,95 Sk – 25 366,20 Sk), t.j. 5 026,61 Eur, priznaných odvolacím súdom žalobcom 1/ a 3/. Keďže žalobca 2/ odpracoval celkom 78 dní, mal nárok v zmysle bodu 7 uzatvorenej pracovnej zmluvy na zaplattenie mzdy a na ďalšie plnenie spolu vo výške 157 200,90 Sk. Po odrátaní už priznaných súm (25 366,20 Sk), rozdiel predstavuje 131 834,70 Sk (157 200,90 Sk - 25 366,20 Sk), t.j. 4 376,11 Eur, ktoré mu boli odvolacím súdom priznané. V ostatnej vyhovujúcej časti bol rozsudok prvostupňového súdu zmenený tak, že žalobu žalobcov odvolací súd ako nedôvodnú zamietol.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie žalovaná. Žiadala napadnuté rozhodnutie zmeniť a žalobu zamietnuť, resp. rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. V dovolaní namietala, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p. jednak tým, že odvolací súd nepripustil voči svojmu potvrdzujúcemu rozsudku v jeho výroku dovolanie napriek tomu, že sa podľa názoru dovolateľky jedná o vec zásadného právneho významu, a tiež nedostatočným odôvodnením rozhodnutí súdov nižších stupňov, ktoré považovala za rozporuplné. Napokon mala žalovaná za to, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., keď vychádzal z názoru, že žalobcom prislúcha nárok na plnenie analogicky zodpovedajúce § 13 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách.

Žalobcovia sa k dovolaniu žalovanej písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), riadne zastúpená (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci žalovaná napadla dovolaním rozhodnutie odvolacieho súdu vydané vo forme rozsudku.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O.s.p.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je

dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Rozsudok odvolacieho súdu v prvom výroku, ktorým bol potvrdený rozsudok prvostupňového súdu, nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených rozsudkov. Dovolanie preto proti tejto časti rozhodnutia podľa § 238 ods. 1, 2, 3 O.s.p. prípustné nie je.

K námietke dovolateľky o nepripustení dovolania odvolacím súdom treba uviesť, že oprávnenie vysloviť prípustnosť dovolania proti svojmu rozhodnutiu patrí výlučne odvolaciemu súdu. Rozhodnutie o tejto otázke závisí totiž len od jeho uváženia. Ak odvolací súd v potvrdzujúcom rozhodnutí vo výroku nevysloví prípustnosť dovolania, odvolací súd nie je oprávnený skúmať, či inak ide o vec zásadného právneho významu (R 38/1993). Dovolací súd je v tomto smere viazaný názorom odvolacieho súdu, ktorý v danej veci nevyužil svoje oprávnenie vysloviť prípustnosť dovolania proti potvrdzujúcemu výroku svojho rozsudku, a musí túto skutočnosť akceptovať rovnako ako účastník konania. Týmto postupom odvolacieho súdu teda nedošlo k žiadnemu procesnému pochybeniu z jeho strany.

Vo výroku, ktorým odvolací súd v ostatnej vyhovujúcej časti zmenil rozsudok prvostupňového súdu tak, že žalobu zamietol, dovolanie žalovanej síce smeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému ustanovenie § 238 ods. 1 O.s.p. pripúšťa dovolanie, avšak v tomto prípade dovolanie nie je prípustné subjektívne. Zmeňujúcim výrokom rozhodnutia odvolacieho súdu bolo totiž odvolaniu žalovanej vyhovené, keďže v tejto časti súd žalobu voči nej zamietol. Z účelu dovolania vyplýva, že nie každému účastníkovi prislúcha právo podať dovolanie. Toto právo nie je dané tomu účastníkovi, v neprospech ktorého rozhodnutie odvolacieho súdu nevyznelo a ktorý týmto rozhodnutím nebol dotknutý vo svojich právach. Zmeňujúci výrok rozhodnutia odvolacieho súdu vyznel jednoznačne v prospech žalovanej, preto voči nemu nebola oprávnená podať opravný prostriedok.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané

v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Nezistil však existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení.

Dovolací súd teda nezistil ani podmienku prípustnosti dovolania, na ktorú poukazovala dovolateľka a ktorá mala spočívať v odňatí jej možnosti konať pred súdom tým, že rozsudky súdov nižších stupňov neboli dostatočne odôvodnené.

Podľa názoru dovolacieho súdu oba rozsudky zodpovedajú požiadavkám vyplývajúcim z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odvolací súd sa v dôvodoch svojho rozhodnutia stotožnil s analogickým použitím ustanovenia § 13 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách na daný právny vzťah účastníkov. Zhodne s prvostupňovým súdom uzavrel, že žalobcom vykonávajúcim prácu lesných robotníkov vo F. pre žalovanú na dobu určitú od 16. augusta 2004 do 16. novembra 2004 v zmysle pracovnej zmluvy z 2. augusta 2004 patrí nárok popri mzde i na plnenie podľa citovaného zákonného ustanovenia, keďže im nebolo zo strany žalovanej zabezpečené žiadne stravné podľa bodu 7 pracovnej zmluvy. Vysporiadal sa i s námietkou žalovanej ohľadne údajne dohodnutej úkolovej mzdy za vyťaženie drevnú hmotu, ktoré tvrdenie považoval z jej strany za účelové, nepodložené zmluvou. Po ustálení počtu odpracovaných dní žalobcami a po odrátaní im už priznaných súm dospel odvolací súd k čiastkam, na ktoré majú žalobcovia voči žalovanej nárok; vo zvyšku priznaných súm prvostupňovým súdom jeho rozsudok zmenil tak, že žalobu v tejto časti

zamietol. Pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozsudku správnosť právnych záverov, ktoré sú obsahom tohto odôvodnenia, nie je právne relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá.

V tejto súvislosti s požiadavkami na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia dovolací súd poukazuje na závery vyplývajúce z uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003 a II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorých všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na všetky námietky alebo argumenty v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a ktoré zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Pokiaľ dovolateľka uviedla ako dovolací dôvod aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, dovolací súd na tieto námietky nemohol prihliadať. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (ako už súd uviedol vyššie nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj keby teda tvrdenia žalovanej o nesprávnom právnym posúdení veci boli opodstatnené, nezakladala by táto okolnosť prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. Posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, by prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalovanej odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože žalobcovia si v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy neuplatnili.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. januára 2013

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová